

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 04 maj 2012. god.
Br. ref.: RK 229/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI27/11

Podnosilac

Xhevdet Rrahmani

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda A. br. 820/2010,
od 25. januara 2010. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija
Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Xhevdet Rrahmani iz sela Ladovac, u opštini Podujevo.

Osporena odluka

2. Presuda Vrhovnog suda Kosova rev. br. 820/2010 od 25. januara 2010. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da su njemu, kao licu sa ograničenom sposobnošću, povređena prava. Podnosilac zahteva ne navodi posebno koji član Ustava Republike Kosovo je navodno prekršen. Podnosilac zahteva zahteva da mu se prizna pravo da dobije penziju kao lice sa ograničenom sposobnošću.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. (7) Ustava, članovima 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 28. februara 2011. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu.
6. Predsednik Ustavnog suda je imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca. predsednik je takođe imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija Snezhana Botusharova (predsedavajuća), prof. dr Enver Hasani i Gjyljeta Mushkolaj.
7. Dana 7. marta 2012. god. Veće za razmatranje je razmotrilo preliminarni izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

8. Dana 5. septembra 1980. god., ocu podnosioca zahteva priznato je pravo na dodatak za pomoć i negu za dete sa ograničenim sposobnostima (podnosilac zahteva) od Republičke samoupravne interesne zajednice penzijskog i invalidskog osiguranja radnika, zajednica za grad Beograda.
9. 27. januara 2006. god., podnosiocu zahteva je priznato pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima, koje je imalo retroaktivno dejstvo do 12. januara 2005. god. U to vreme je bilo ustanovljeno da podnosilac zahteva ispunjava kriterijume propisane Zakonom br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu o utvrđivanju podobnosti za penziju za ograničene sposobnosti i bio je informisan dopisom da će njegova podobnost biti ponovo razmotrena nakon pet godina.
10. 20. aprila 2010. god., podobnost podnosioca zahteva za penziju za ograničene sposobnosti je ponovo razmotrila Lekarska komisija – Odeljenje penzijske administracije (u daljem tekstu: Komisija) i uskraćeno mu je pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima jer se smatralo da kod njega ne postoji potpuna i trajna ograničena sposobnost.
11. Podnosilac zahteva je 8. juna 2010. god. podneo žalbu Savetu za žalbe za penzije za lica sa ograničenim sposobnostima (u daljem tekstu: Savet).
12. Dana 28. jula 2010. god. žalba podnosioca zahteva je odbijena kao neosnovana. Savet je ustanovio da je ocena Komisije da nije bilo dovoljno dokaza za priznanje podobnosti

za beneficije od penzije za lica sa potpunim i trajnim ograničenim sposobnostima ispravna i u saglasnosti sa Zakonom br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu.

13. Na ovakvu odluku Saveta podnosilac zahteva je podneo žalbu Vrhovnom sudu. Ovom žalbom, podnosilac zahteva je osporio zakonitost odluke Komisije i tvrdio da Komisija nije uzela u obzir dokaze koje je on izneo u vezi sa težinom njegovog zdravstvenog stanja i njegovom nesposobnošću za rad.
14. Dana 25. januara 2011. god. Vrhovni sud je presudom A. br. 820/2010 odbio žalbu kao neosnovanu. Vrhovni sud je zaključio da je Komisija ispravno primenila Zakon br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu kada je ustanovila da podnosilac zahteva ne ispunjava uslove iz člana 3. toga zakona.
15. Ova odluka je podnosiocu zahteva uručena 15. februara 2011. god.

Stranka koja snosi teret dokazivanja činjenica

16. U skladu sa pravilom 29. (2) h) Poslovnika o radu, na podnosiocu zahteva je da priloži zahtevu „dodatne dokumente i informacije“ koje podržavaju zahtev.

Pravni argumenti koje je izneo podnosilac zahteva

17. Podnosilac zahteva je tvrdio da nalazi Vrhovnog suda, Saveta i Komisije povređuju njegova prava kao lica sa ograničenom sposobnošću. Tačnije, izgledalo je da podnosilac zahteva tvrdi da Komisija nije uzela u obzir dokaze koje je on izneo kada je došla do zaključka da podnosilac zahteva nema pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima. Podnosilac zahteva nije naveo posebno koji član Ustava Republike Kosovo je prekršen, ali može se izvesti zaključak da on veruje da je došlo do kršenja člana 51. [Zdravstvena i socijalna zaštita].

Ocena prihvatljivosti zahteva

18. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da preispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovníkom o radu.
19. Član 113. stavovi 1. i 7. Ustava postavljaju opšti pravni okvir koji je potreban za prihvatljivost. Ovaj član predviđa:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

20. Pored toga, član 48. Zakona glasi:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

21. Na kraju, pravilo 36. Poslovnika o radu navodi:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan

(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključí:

a) da zahtev nije prima facie opravdan, ili

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili

c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagantovanih Ustavom, ili

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju.

22. Izgleda da podnosilac zahteva tvrdi, ali ne navodi izričito u zahtevu da je prekršen član 51. Ustava Republike Kosovo. Član 51. predviđa:

“1. Zaštita i pravo na zdravstveno osiguranje su regulisani zakonom.

2. Osnovno socijalno osiguranje koje se odnosi na nezaposlenost, bolest, ograničene sposobnosti i starost, se reguliše zakonom.”

23. Relevantne odredbe navedenog zakona, član 3. Zakona br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima određuje kriterijume za utvrđivanje organičene sposobnosti:

“3.1 Za sticanje prava na penziju za ograničenu sposobnost, podnosilac zahteva treba da ima stalno prebivalište na Kosovu i da ispunjava propisane uslove ovim zakonom.

3.2 Lekarska komisija ocenjuje zdravstveno stanje podnosioca zahteva penzije za ograničenu sposobnost. Ocena ograničene sposobnosti sačinjava se u pisanom obliku i obuhvata sledeće:

(a) Posebnu izjavu dijagnoze o fizičkom, čulnom ili mentalnom zdravlju, bolesti ili ograničenoj sposobnosti podnosioca zahteva i datum nastupanja određenog zdravstvenog stanja, bolesti ili ograničene sposobnosti. Dijagnoza daje opis zdravstvenog stanja, bolesti ili ograničene sposobnosti i njihov poseban uticaj na zapošljavanje, uključujući specifikovan opis oštećene radne sposobnosti podnosioca zahteva.

(b) Ocenu radne sposobnosti podnosioca zahteva za svakodnevne poslove i radne zadatke i zapošljavanje koja obuhvata referenciju prethodnog zaposlenja podnosioca zahteva ako je bio zaposlen.

(c) Procenu da li podnosioca zahteva može ili ne da se zaposli u bilo kom svojstvu, imajući u vidu opšte zdravstveno stanje, prirodu i težinu bolesti ili ograničene sposobnosti.

(d) Utvrđivanje potpuno ograničene sposobnosti za period od godinu dana ili više u toku kojeg je podnosilac zahteva bio nesposoban da radi na poslovima koji se plaćaju.

(e) Prognozu trajno ograničene sposobnosti.

3.3 Lica koja stanuju ili su smeštena u institucijama zatvorenog tipa, odnosno primaju stalnu i redovnu novčanu pomoć od ustanova koje se staraju o licima sa ograničenom sposobnošću, uključujući psihijatrijske ili religiozne institucije, rezidencijalne škole, zatvore i druge ustanove koje se podržavaju od strane konsolidovanog budžeta Kosova radi zbrinjavanja lica sa ograničenom sposobnošću prema ovom zakonu, ne mogu steći penziju po osnovi ograničene sposobnosti.

3.4 Lica sposobna za zapošljavanje ili koja su trenutno zaposlena, uključujući bilo koju vrstu samozapošljavanja, kao što se definiše poreskim zakonima Kosova neće biti izabrana za penziju po osnovi ograničene sposobnosti. Sadašnja zaposlenost uključujući i samozapošljavanje podrazumeva pretpostavljenu osvedočenu sposobnost za rad. Mogućnost sticanja penzije za ograničenu sposobnost prestaje na dan zaposlenja ili samozaposlenja..."

24. Član 4.6 Zakona br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu bavi se dokazima na kojima Komisija može da zasniva svoju odluku, navodeći: „Lekarska komisija može da potvrdi svoju odluku na osnovu pruženih dokaza podnosioca zahteva o opštem zdravstvenom stanju, stalnoj ograničenoj sposobnosti ili rezultata ispitivanja i lekarskih nalaza. Svi podnosioci zahteva podležu lekarskim pregledima i ispitivanju koje vrši lekarska komisija. Lekarska komisija nije obavezna da prihvati ili uvaži lekarsko uverenje koje podnosi podnosilac zahteva, ali može da ga uzme u obzir prilikom svog opredeljenja.“
25. Podnosilac zahteva nije podneo dokaze u svom zahtevu da je prekršen Zakon br. 2003/23, što bi imalo kao posledicu kršenje člana 51. Ustava Republike Kosovo. U stvari, Zakon izričito navodi da prilikom svog odlučivanja Komisija ne mora da se oslanja na dokaze koje podnosi podnosilac zahteva.
26. Kao što je Ustavni sud naglasio u slučaju br. KI 06/09, podnosilac zahteva X protiv presude Vrhovnog suda br. 215/2006, presude Okružnog suda br. 741/2005 i presude Opštinskog suda br. 217/2004:
- „...Sud bi pre svega hteo da naglasi da on ne predstavlja apelacioni sud u odnosu na ostale sudove na Kosovu i ne može intervenisati po osnovi da su ovi doneli pogrešnu odluku ili da su pogrešno ocenili činjenice. Uloga Suda jeste isključivo da obezbedi usklađenost sa pravima zagaranovanim Ustavom i drugim pravnim sredstvima i stoga, ne može obavljati ulogu suda "četvrtog stepena" (vidi, mutatis mutandis, i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996, R.J.D, 1996-IV, stav 65).“*
27. Sledstveno, zahtev je očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (2b) Poslovnika o radu koje predviđa da: “Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava” .
28. Stoga, predlaže se Veću za razmatranje da, u skladu sa članom 113 (7) Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36. Poslovnika o radu, zaključi da je zahtev NEPRIHVATLJIV.

IZ TIH RAZLOGA

Sud, nakon većanja održanog 7. marta 2012. god., u skladu sa članom 113.7 Ustava , članom 20. Zakona i pravilom 56.2 Poslovnika o radu, jednoglasno

ODLUČUJE

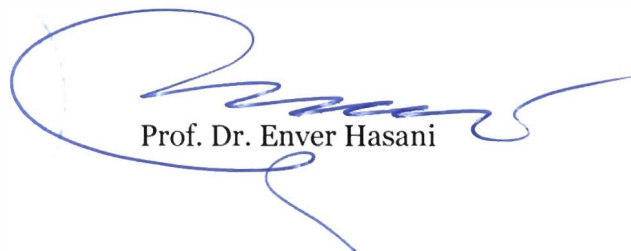
- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena podnosiocu zahteva; i
- III. Ova odluka će biti objavljena u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i odmah stupa na snagu.

Sudija izvestilac

Robert Carolan

Predsednik Ustavnog suda

Prof. Dr. Enver Hasani